

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/83/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4125010464
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4125010464.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Dušana Špireka a JUDr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci proti odsúdenému A. B. C. pre pokračovací zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 26.09.2025, sp. zn. 37Nt/8/2025, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 3. decembra 2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B. C., narodeného XX.XX.XXXX z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Nitra (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného A. B. C. (ďalej len „odsúdený“) na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/11/2019 zo dňa 04.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/63/2020 zo dňa 27.10.2021, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Verejné zasadnutie vykonal súd I. stupňa podľa § 293 Tr. por. v neprítomnosti odsúdeného, pretože na to boli splnené zákonné podmienky.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po vyhlásení, podal sťažnosť odsúdený - prostredníctvom obhajkyne. V jej písomných dôvodoch, vo vlastnom písomnom podaní aj prostredníctvom obhajkyne, namietal, že boli predložené také skutočnosti, ktoré spĺňajú definíciu § 394 ods. 1 Tr. por., avšak súd I. stupňa tieto aspekty nehodnotil dostatočne a svoje rozhodnutie oprel len o formalistický výklad zákona. Nezohľadnenie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“) predstavuje nielen porušenie európskeho práva, ale aj zásady právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutí. Poukázal na porušenie práva na spravodlivý proces, porušenie princípu „in dubio pro reo“ a zasiahnutie do ústavných práv odsúdeného. Ak existujú nové skutočnosti spochybňujúce pôvodný rozsudok, je povinnosťou súdu otvoriť konanie a poskytnúť odsúdenému reálnu možnosť obhajoby. Napadnuté uznesenie bolo vydané v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, Ústavy SR a ESLP. Svedkovia v pôvodnom konaní neboli vypočutí, nie je možné hovoriť o dopĺňaní pôvodného dokazovania, či verifikácii pôvodne vykonaných dôkazov. Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že svedkovia majú vedomosť resp. informácie o tom, že k dohode ohľadom uplatňovania fiktívnych poisťných udalostí nedošlo, že to bol práve odsúdený D. E., ktorý požadoval od jeho zamestnancov vystavenie faktúr za opravu vozidiel a ich dodanie do poisťovní si odsúdený D. E. riešil sám, čo uviedol zamestnancom prítomným v kancelárii vo F., kedy svedkom mali byť aj B. C. a pán G.. Rozhodnutie považuje za svojvoľné, arbitrárne a nedostatočné, resp. nijakým spôsobom neodôvodnené, vzhľadom na obsah novo zistených skutočností, za nezákonné, nezrozumiteľné a predpojaté. Zo žiadnej časti odôvodnenia nie je zřejmé, akým spôsobom súd dospel k výroku rozhodnutia, nakoľko nie je zřejmé, akým konkrétnym spôsobom vyhodnotil novo zistené

skutočnosti a ich možný dopad na rozhodnutie o vine a treste. Poukázal na Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 20.7.2016 sp. zn. III. ÚS 1414/16. Konajúci súd správne nevykladá rozhodnutie SD EÚ C-544/23, zo dňa 01.08.2025 a v rámci odôvodnenia nemožnosti aplikácie sa odvoláva na prekonané rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5Tdo/14/2025 zo dňa 03.04.2025. Navrhol, aby nadriadený súd podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol vo veci sám tak, že podľa § 400 ods. 1 Tr. por. povolí obnovu konania v uvedenej trestnej veci, alternatívne, aby po zrušení vrátil vec na opätovné konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Nitre ako nadriadený orgán, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou – odsúdeným, v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Na základe sťažnosti podanej oprávnenou osobou – odsúdeným, nadriadený súd z predloženého spisového materiálu zistil, že súd I. stupňa postupoval správne, keď na verejnom zasadnutí kontradiktórnym spôsobom vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie v merite veci – o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, to všetko za dodržania všetkých procesných práv všetkých procesných strán – vrátane odsúdeného a ustanovenia procesnoprávných predpisov.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia výstižne poukázal na všetky rozhodné skutočnosti, vrátane citácie zákonných ustanovení a uviedol právne úvahy, na základe ktorých správne zistil, že v danom prípade neboli splnené podmienky uvedené v § 394 Tr. por. na povolenie obnovy konania a to bez akýchkoľvek pochybností. S uvedenými dôvodmi a právnymi úvahami sa nadriadený súd v celom rozsahu stotožnil, preto na ne, ako vecne správne a zákonné, v podrobnostiach odkazuje.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania neplatí tzv. revízný princíp, ale toto sa obmedzuje na zistenie, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy uvedené v citovanom zákonom ustanovení, súdu skôr neznáme bez ohľadu na to, či o nich vedel navrhovateľ alebo iná procesná strana v trestnom konaní. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania súd nemôže preskúmať zákonnosť postupu súdu ani orgánov činných v trestnom konaní v pôvodnom konaní, nakoľko ako je zrejmé aj z § 394 ods. 1 Tr. por., inštitút obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku slúži primárne na nápravu rozhodnutí, ktoré sú nesprávne preto, že boli urobené na základe nesprávnych skutkových zistení práve pre zistenie nových dôkazov a skutočností súdu skôr, t. j. v pôvodnom konaní, neznámym. Hodnotenie v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov prichádza do úvahy pri posudzovaní podmienok obnovy konania len v rovine ich vzťahu k novo-predloženému dôkazu súdu skôr neznámemu a to v tom zmysle, či tento dôkaz, či už sám osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr súdu známymi, môže odôvodniť iné rozhodnutie vo výroku o vine alebo treste.

Nadriadený súd v zmysle vyššie uvedeného len opakovane konštatuje, že posudzovanie splnenia podmienok obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. v posudzovanom prípade a na základe aj dokazovanie pred súdom I. stupňa bolo determinované podaným návrhom odsúdeného na povolenie obnovy konania v trestnej veci právoplatne skončenej. Súd I. stupňa správne konštatoval, že v návrhu uvedené skutočnosti nie sú novými skutočnosťami, ktoré neboli súdu v pôvodnom konaní známe a ktoré by mohli privodiť iné rozhodnutie vo veci, prípadne, že by uložený trest bol uložený v rozpore s jeho účelom, alebo by bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom odsúdeného.

Obnova konania nie je „akýmsi tretím prieskumným konaním“, v ktorom by sa mohol skúmať postup orgánov činných v trestnom konaní (policajta a prokurátora) a súdu I. stupňa v rámci trestného stíhania. Trestné stíhanie sa končí vydaním právoplatného rozhodnutia súdu, či už o vine, alebo iným rozhodnutím. Takéto konanie je možné preskúmať už len na základe tzv. mimoriadnych opravných prostriedkov - a v ich zákonne vymedzenom rozsahu-medzi, ktoré patrí aj inštitút obnovy konania ale za presne v zákone stanovených podmienok. Medzi ne v žiadnom prípade nepatrí to, že sa odsúdený nestotožňuje s rozhodnutím o vine a treste alebo s jeho odôvodnením, alebo že toto nespĺňa jeho predstavy alebo jeho požiadavky.

Nadriadený súd nezistil žiadne pochybenie v postupe súdu I. stupňa, ktorý podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol (v odôvodnení súd I. stupňa nesprávne uviedol, že návrh zamietol, keďže zo zápisnice

o verejnom zasadnutí vyplýva, že ho odmietol) návrh odsúdeného na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov B. C. a F. G.. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplývajú aj podľa názoru nadriadeného súdu jednoznačné a výstižné závery, pre ktoré takýto postup nepovažoval za potrebný a z akých dôvodov odmietol návrh odsúdeného na doplnenie dokazovania výsluchom týchto svedkov. Súd nestrane a nezávisle rozhoduje o tom, koľko a aké dôkazy vykoná a je viazaný výlučne len zákonom.

V pôvodnom konaní bola rozsiahlym dokazovaním preukázaná vina odsúdeného, v tomto smere poukazuje nadriadený súd predovšetkým na výpovede svedkov B. F. G. H., I. J. a K. L., z ktorých bol jednoznačne preukázaný priebeh vyhotovovania falošných faktúr a potvrdení týkajúcich sa poistných udalostí, pričom tieto dôkazy korešpondovali aj s výpoveďami ďalších svedkov, ktorí v pôvodnom konaní boli vypočutí. To, že novonavrhnutí svedkovia mali uviesť obsahy údajných rozhovorov D. M. (spolupáchatela odsúdeného) v kancelárii v F., nie sú ani podľa nadriadeného súdu novoobjavenými dôkazmi, ktoré by zakladali dôvod na povolenie obnovy konania, keďže dôvodom obnovy trestného konania je len dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nebol známy a zároveň by sám o sebe alebo v spojení s doterajšími skutočnosťami alebo dôkazmi odôvodnil iné rozhodnutie, t.j. o vine a treste odsúdeného, než aké v pôvodnom konaní bolo vydané. Iba predstava odsúdeného, že by výpovede týchto svedkov mohli mať vplyv na jeho zákonným spôsobom preukázanú vinu, nie je dôvodom na povolenie obnovy konania.

Čo sa týka sťažnostnej argumentácie odsúdeného, túto nepovažoval nadriadený súd za dôvodnú. Nadriadený súd nezistil žiadne pochybenie v postupe súdu I. stupňa pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, pokiaľ ide o hodnotenie odsúdeným uvedených aspektov a ako nedôvodné hodnotil aj tvrdenie odsúdeného, že výklad zákona súdom I. stupňa bol formalistický. Súd I. stupňa sa dôsledne zaoberal všetkými dôvodmi odsúdeného, ktoré uviedol v návrhu a jeho doplnení, ako aj každým argumentom obhajoby na verejnom zasadnutí a následne v odôvodnení napadnutého uznesenia postačujúcim spôsobom uviedol svoje závery, pre ktoré návrh na povolenie obnovy konania zamietol.

Odsúdený uvádzal aj veľmi všeobecné úvahy o porušení európskeho práva, zásady právnej istoty, predvídateľnosti rozhodnutí, práva na spravodlivý proces, princípu „in dubio pro reo“, zasiahnutí do jeho ústavných práv, ako aj tvrdenia, že napadnuté uznesenie bolo vydané v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, Ústavy SR a ESLP, pričom nie je zjavné, v čom konkrétne v postupe súdu I. stupňa a následne v jeho rozhodnutí, videl namietané vady a porušenia. To, že súd I. stupňa nevyhovel jeho návrhu na povolenie obnovy konania, automaticky neznamená, že jeho práva boli porušené.

Obhajkyňa odsúdeného v sťažnosti uviedla aj ďalšie námietky všeobecnej povahy bez akýchkoľvek konkrétnych dôvodov, že napadnuté uznesenie nie je zákonné a „nepredpojaté“. Nadriadený súd musí rázne odmietnuť takúto bezdôvodnú argumentáciu, pretože vo veci konal a rozhodol vecne a miestne príslušný súd v konaní pred zákonným sudcom, ktorého predpojatosť nebola namietaná žiadnou z procesných strán. Nestotožnenie sa (nesúhlas) s rozhodnutím nemožno stotožňovať s jeho nezákonnosťou.

Ďalšie tiež všeobecné námietky o povahe napadnutého uznesenia - svojvoľné, arbitrárne, nedostatočné, neodôvodnené a nezrozumiteľné, tiež nadriadený súd nepovažoval za dôvodné. Nebola daná povinnosť súdu I. stupňa dať odpoveď na všetky otázky nastolené odsúdeným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplývajú všetky relevantné skutočnosti, ktoré jasne, zrozumiteľne a postačujúco objasňujú skutkové a právne závery súdu I. stupňa, pre ktoré zamietol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania.

Pokiaľ ide o argumentáciu v súvislosti s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-544/23 zo dňa 01.08.2025, ktoré sa vzťahuje na oblasť správneho trestania, tak uvedené rozhodnutie nenapĺňa definíciu skutočnosti skôr neznámej podľa § 394 ods. 4 písm. a/ Tr. por., preto nepredstavuje skôr neznámu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné obnovu trestného konania povoliť. Nejde o rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť. K problematike neaplikácie uvedeného rozsudku na oblasť trestného práva je potrebné poukázať na právne závery Ústavného súdu

Slovenskej republiky uvedené v uznesení sp. zn. IV. ÚS/503/2025 zo dňa 30.09.2025, ktoré bolo vydané až po verejnom zasadnutí súdu I. stupňa:

I. Dôvodom na obnovu konania na základe právnych (iných než skutkových) okolností je podľa § 394 ods. 4 písm. a), b) Trestného poriadku len rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce v konkrétnej veci porušenie ľudských práv alebo slobôd obvineného (keďže tento súd nie je kasačným súdom a obmedzí sa len na konštatáciu dotknutého porušenia práv), ako aj zmena zákona v dôsledku derogačného nálezú ústavného súdu (ostatne uvedený dôvod výlučne v súvislosti s neústavným podkladom pre skoršie rozhodnutie a v kontexte následného využitia účinkov čl. 50 ods. 6 ústavy v novom konaní). Dôvodom na obnovu konania teda nie je zmena zákona v otázke podstatnej pre pôvodné rozhodnutie, ktorá bola vykonaná po jeho právoplatnosti v bežnom legislatívnom procese.

II. Sťažovateľom označená judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (ak by bola použiteľná ako argument na vykonanie prieskumu už právoplatných rozhodnutí v trestných veciach, a ak áno, tak na vykonanie prieskumu ich určitého okruhu na základe spojenia s prvkom výkonu európskeho práva) by mohla byť takto použitá len vo vzťahu k prieskumu pôvodného právoplatného meritórneho rozhodnutia v dovolacom konaní podľa Trestného poriadku (a to pri kvalifikačnom použití zákona zmeneného po právoplatnosti dotknutého rozhodnutia). To však neplatí o konaní o obnove trestného konania (relevantné a výlučné dôvody povolenia obnovy konania, ktoré sú právnej povahy, sú popísané v predchádzajúcom odseku).

Zároveň nadriadený súd zvyrazňuje, že zmena Trestného zákona nie je automaticky dôvodom na povolenie obnovy konania, ak takáto úprava nevyplýva z prechodných a záverečných ustanovení novely Trestného zákona, ktoré novela Trestného zákona zákonom č. 40/2024Z.z. neobsahovala.

Ani nadriadený súd nezistil žiadny dôvod na povolenie obnovy konania, pretože sa nejedná o prípad predpokladaný v § 394 ods. 4 písm. b/ Tr. zák.. Niet žiadnych podkladov ani na aplikáciu ods. 5 citovaného ustanovenia.

Nadriadený súd nezistiac žiadne dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, jeho sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.
(§ 185 ods. 2 Tr. por.)